Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΚΟΡΥΦΗΣ

Οι εργασίες της Συνόδου θα ξεκινήσουν το πρωί της Παρασκευής με τη συνάντηση των «15» με την πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ν. Φοντέν, και θα συνεχισθούν με την υιοθέτηση της Διακήρυξης της Χιλιετίας, η οποία περιλαμβάνει τις αρχές και τις κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του 21ου αιώνα.

Στην πρωινή συνεδρίαση θα εξετασθούν τα κεφάλαια που αφορούν τις θεσμικές μεταρρυθμίσεις, τη διεύρυνση και τα μέσα βελτίωσης της λειτουργίας του Συμβουλίου Υπουργών.

Θα ακολουθήσει, σε κοινή συνεδρίαση ηγετών και υπουργών Εξωτερικών, η συζήτηση της νέας Ταυτότητας Ασφάλειας και Αμυνας (ESDI), ενώ θέματα συντονισμού των εθνικών πολιτικών στην οικονομία θα εξετασθούν στην απογευματινή συνεδρίαση.

Στο βραδινό γεύμα οι «15» ηγέτες θα συζητήσουν την κατάσταση στη Ρωσία, στα Δυτικά Βαλκάνια, το Σύμφωνο Σταθερότητας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και θα εγκρίνουν την κοινή στρατηγική για την Ουκρανία.

Οι υπουργοί Εξωτερικών θα συζητήσουν κυρίως την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Αμυνας (ΚΕΠΠΑ), με έμφαση στην κατάσταση στη Μ. Ανατολή, στα Βαλκάνια και στις πολιτικές εξελίξεις στη Σερβία. Το πρωί του Σαββάτου οι «15» αναμένεται να εγκρίνουν το Κείμενο Συμπερασμάτων του Ελσίνκι, και η Σύνοδος θα ολοκληρωθεί με γεύμα των Ευρωπαίων ηγετών με τους ομολόγους τους των υποψηφίων προς ένταξη χωρών.

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

Στο κεφάλαιο της διεύρυνσης θα κυριαρχήσει όπως είναι φυσικό το θέμα της τουρκικής υποψηφιότητας, όπου όλα παραμένουν ανοιχτά. Σύμφωνα με πληροφορίες, θα ληφθεί απόφαση για την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων για τις 6 χώρες του Β' κύματος της διεύρυνσης (Λετονία, Λιθουανία, Σλοβακία, Βουλγαρία, Ρουμανία και Μάλτα), με πιθανότερη ημερομηνία το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου του 2000. Μεγάλη είναι η συζήτηση που γίνεται για το αν θα ορισθεί συγκεκριμένη ημερομηνία ένταξης των χωρών του Α' κύματος της διεύρυνσης (Ουγγαρία, Τσεχία, Πολωνία, Εσθονία, Σλοβενία και Κύπρος). Καθώς η πλειοψηφία των χωρών-μελών - με προεξάρχουσα τη Γαλλία- αντιδρούν στον καθορισμό συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, αναμένεται να υπάρξει συμβιβαστική πρόταση της Κομισιόν, σύμφωνα με την οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα αποφασίσει το 2002 πότε η ΕΕ θα είναι ικανή να δεχθεί την ένταξη των νέων μελών.

Οι «15» θα εξετάσουν και την πρόταση της Επιτροπής για την υιοθέτηση της «αρχής της διαφοροποίησης», η οποία όμως θα αφορά πιθανότατα τις χώρες του Β' κύματος της διεύρυνσης.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΑΜΥΝΑ

Η Σύνοδος Κορυφής του Ελσίνκι αναμένεται να αναθέσει στην επόμενη προεδρία της Πορτογαλίας τη διαμόρφωση συγκεκριμένων προτάσεων, που θα εξετασθούν στην έκτακτη Σύνοδο Κορυφής της Φέιρα (23-24 Μαρτίου), σχετικά με τη δημιουργία θεσμικών οργάνων για την αντιμετώπιση στρατιωτικών και μη κρίσεων (π.χ. Επιτροπή Ασφάλειας Αμυνας, Στρατιωτικό Επιτελείο).

Το φιλόδοξο σχέδιο της φινλανδικής προεδρίας προβλέπει τη δημιουργία μέχρι το 2003 Ευρωπαϊκής Στρατιωτικής Δύναμης 50-60.000 ανδρών για την αντιμετώπιση στρατιωτικών κρίσεων, έπειτα από απόφαση του ΟΗΕ.

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Στο Ελσίνκι θα συζητηθούν και τα τρία κείμενα, της Επιτροπής, της προεδρίας και των τριών σοφών για τη θεσμική μεταρρύθμιση της ΕΕ, που θα καταστήσει δυνατή την αποτελεσματική λειτουργία της Ενωσης και μετά τη διεύρυνση.

Η πλειοψηφία των χωρών-μελών υποστηρίζει ότι η θεσμική μεταρρύθμιση πρέπει να περιοριστεί στα θέματα που έμειναν ανοιχτά στο Αμστερνταμ, δηλαδή τον αριθμό των επιτρόπων, την αναστάθμιση των ψήφων και την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας.

Η κυρίαρχη τάση στο πλαίσιο της ΕΕ είναι η ενίσχυση του προέδρου της Κομισιόν και η διατήρηση ενός επιτρόπου για κάθε χώρα-μέλος. Σε ό,τι αφορά την αναστάθμιση (με το πληθυσμιακό κριτήριο) των ψήφων, η μάχη δίνεται κυρίως από τις μικρές χώρες που κατανοούν μεν το πρόβλημα, αλλά επιμένουν στην ανάγκη να διατηρηθεί η ισορροπία μεταξύ των κρατών-μελών και να μην αποβεί η ρύθμιση αυτή εις βάρος των μικρών χωρών.

Η επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας σε θέματα όχι μόνο του τρίτου πυλώνα, αλλά και του πρώτου, είναι κυρίαρχη στην ΕΕ.

ΡΟΜΑΝΟ ΠΡΟΝΤΙ

Μακρύς ο δρόμος για την Τουρκία

Ο πρόεδρος της Κομισιόν Ρ. Πρόντι.

Υπέρ της υποψηφιότητας ο πρόεδρος της Κομισιόν, αλλά ταυτόχρονα τονίζει: Μόνο εάν ικανοποιηθούν όλα τα κριτήρια, θα αρχίσουν διαπραγματεύσεις

Βρυξέλλες: Γ. Δαράτος

Να αποδώσει το συμβούλιο κορυφής, που θα γίνει την Παρασκευή στο Ελσίνκι, το καθεστώς της υποψήφιας προς ένταξη χώρας στην Τουρκία, υποστήριξε χθες σε συνέντευξη Τύπου ο πρόεδρος της Κομισιόν Ρομάνο Πρόντι, ο οποίος ταυτόχρονα τόνισε κατηγορηματικά ότι «οι διαπραγματεύσεις ένταξης δεν θα αρχίσουν παρά μόνον όταν η Αγκυρα ικανοποιεί όλα ανεξαιρέτως τα κριτήρια της Κοπεγχάγης».

Ο κ. Πρόντι εξήγησε επίσης, απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις ότι τα κριτήρια της Κοπεγχάγης (εκδημοκρατισμός, σεβασμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μειονοτήτων κλπ., κλπ.) «είναι αδιαπραγμάτευτα και δεν μπορούν να εφαρμοσθούν από την Τουρκία κατά ένα ποσοστό τους μόνο π.χ. κατά 70 ή 80% αλλά η εφαρμογή τους πρέπει να είναι πλήρης».

Ο κ. Πρόντι θύμισε ακόμη ότι εκτός των κριτηρίων της Κοπεγχάγης υπάρχουν και άλλες αποφάσεις της Κοινότητας που πρέπει να σέβεται η Τουρκία και αναφέρθηκε στο συμβούλιο κορυφής του Λουξεμβούργου (Δεκέμβριος 1997) το οποίο καλύπτει πλήρως και ρυθμίζει, όπως επιθυμεί η Ελλάδα, τις διαφορές της με την Τουρκία (Χάγη κλπ.) και το Κυπριακό, συνιστούν δε οι αποφάσεις και αυτού του συμβουλίου τμήμα του «κοινοτικού κεκτημένου», το οποίο οφείλει να σέβεται και να εφαρμόζει η Αγκυρα.

Δεν διευκρίνισε όμως ο πρόεδρος της Κομισιόν αν αυτές οι αποφάσεις του Λουξεμβούργου θα αναφέρονται ρητά στο κείμενο των συμπερασμάτων του συμβουλίου κορυφής του Ελσίνκι ή αν αυτό θα περιορισθεί στην αναφορά της Κοπεγχάγης «και άλλων ευρωπαϊκών συμβουλίων» κορυφής, όπως λέει το κείμενο του προσωρινού σχεδίου των συμπερασμάτων.

Για την ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου ο κ. Πρόντι διαβεβαίωσε ότι υπάρχει απόλυτη σύμπνοια και συνοχή των 15 στο θέμα της ενταξιακής προόδου της Κύπρου (σ.σ. ούτε αυτός ούτε κανείς άλλος αναφέρεται ρητά όχι στην ενταξιακή πορεία αλλά στην ίδια την ένταξη του νησιού), καθώς και ότι αυτοί θα παρακολουθούν συστηματικά και αυστηρά την Τουρκία για να ελέγχουν αν εφαρμόζει πιστά όλα τα κριτήρια της Κοπεγχάγης «τα οποία αποτελούν θεμελιώδεις αρχές της δημοκρατικής ζωής».

ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Θετικές προεκλογικές δεσμεύσεις από τον Αλ Γκορ

Προτεραιότητα στο εθνικό μας θέμα υπόσχεται να δώσει ο Αλ Γκορ.

Ο αντιπρόεδρος Αλ Γκορ δεσμεύτηκε ότι θα προωθήσει την επίλυση του Κυπριακού, εάν εκλεγεί στην αμερικανική προεδρία, και τόνισε ότι ο ίδιος θα δώσει κατά προτεραιότητα προσοχή στο δύσκολο αυτό πρόβλημα.

Σε δηλώσεις του στην εφημερίδα «Πρωινή» της Νέας Υόρκης, που δημοσιεύονται στο σημερινό φύλλο, ο κ. Γκορ είπε ότι κατανοεί την απογοήτευση της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας για την έλλειψη προόδου και υπογράμμισε:

«Οι συνομιλίες βρίσκονται τη στιγμή αυτή σε ευαίσθητη φάση και δεν θα επιθυμούσα να πω κάτι που θα τις έθετε σε κίνδυνο. Ομως, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι εστιάζουμε εντατικά την προσπάθειά μας για επίτευξη προόδου. Νομίζω πως ο καθένας γνωρίζει τι πρέπει στο τέλος να γίνει και η μόνη διαφωνία στην πραγματικότητα είναι το πώς θα φτάσουμε στο στόχο. Παραμένω δεσμευμένος στο να επιτευχθεί η αναγκαία πρόοδος».

Απαντώντας σε σχετική ερώτηση, ο Αμερικανός αντιπρόεδρος ανέφερε ότι αν κερδίσει τις προεδρικές εκλογές του ερχόμενου Νοεμβρίου, η προώθηση της επίλυσης των ελληνοτουρκικών και του Κυπριακού, θα γίνει «στη βάση της φιλίας των Ην. Πολιτειών με την Ελλάδα και με τρόπο που θα οδηγήσει στην ειρηνική διευθέτηση των προβλημάτων και σε ασφάλεια».

Αναφερόμενος στην επίσκεψη του προέδρου Μπιλ Κλίντον στην Ελλάδα, ο κ. Γκορ εξέφρασε την ικανοποίησή του, είπε ότι «πήγε καλά» και επισήμανε ότι «και η ελληνική κυβέρνηση τη θεώρησε επιτυχή». Μιλώντας για τις ελληνοαμερικανικές σχέσεις, ο αντιπρόεδρος ανέφερε ότι οι δύο χώρες μοιράζονται κοινές αξίες.

Ο Αμερικανός αντιπρόεδρος προσφώνησε Ελληνοαμερικανούς υποστηρικτές του στο σπίτι του ομογενή μεγαλοεπιχειρηματία, Γιάννη Κατσιματίδη. Εκτός από τα ελληνικά εθνικά θέματα, αναφέρθηκε και στα επιτεύγματα της κυβέρνησης Κλίντον στο εσωτερικό.

Μίλησε για την οικονομική ευημερία και ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του αμερικανικού λαού, την προώθηση της παγκόσμιας συνεργασίας και της ειρήνης.

ΙΤΑΛΙΑ

Φωνές στο πλευρό της Ελλάδας

Νέα σκληρή αντιπαράθεση προέκυψε ανάμεσα σε κοινοβούλιο και κυβέρνηση για τη στάση της Ιταλίας απέναντι στην Αγκυρα. Δριμύτατη επίθεση εναντίον του υπουργού Εξωτερικών Ντίνι και του ίδιου του πρωθυπουργού Ντ' Αλέμα εξαπέλυσαν εν όψει του Ελσίνκι δύο κορυφαίοι εκπρόσωποι του ιταλικού κοινοβουλίου: ο πρόεδρος της επιτροπής Εξωτερικών της Βουλής Ακίλε Οκέτο και η αντιπρόεδρος της Γερουσίας Ερσίλια Σαλβάτο.

«Στο Ελσίνκι δεν πρέπει να κάνουμε ταχυδακτυλουργίες», είπε ο Οκέτο: «Πρέπει να αποδείξουμε πως η Ευρώπη έχει αρχές. Είναι απαράδεκτη η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η καταστολή στο Κουρδιστάν, ενώ η Αγκυρα ακόμη δεν κατήργησε τη θανατική ποινή». Ο ίδιος υπενθύμισε στην κυβέρνηση πως η πλειοψηφία του ιταλικού κοινοβουλίου την έχει δεσμεύσει να μην υποστηρίξει την τουρκική υποψηφιότητα εάν δεν υπάρξουν «απτές αποδείξεις πως τα πράγματα αλλάζουν». Τώρα, όμως, σχολίασε ο Οκέτο, η κυβέρνηση φαίνεται «κουτοπόνηρη», «αναποφάσιστη», «δειλή» και «αδιάφορη για τα ανθρώπινα δικαιώματα».

Η αντιπρόεδρος της Γερουσίας απείλησε την κυβέρνηση πως αν στο Ελσίνκι αθετήσει τις δεσμεύσεις του Κοινοβουλίου θα δημιουργηθεί σοβαρή «θεσμική κρίση».

Τη Δευτέρα στις Βρυξέλλες ο Ντίνι είχε αποφανθεί πως στην Τουρκία «η διαδικασία εκδημοκρατισμού είναι αργή και βαθμιαία, αλλά σίγουρα έχει ξεκινήσει». Στο Ελσίνκι, πρόσθεσε, «θα πρέπει να βρούμε την κατάλληλη γλώσσα για να δηλώσουμε την υποψηφιότητα της Τουρκίας αλλά ταυτόχρονα να δώσουμε ικανοποιητικές εγγυήσεις στην Ελλάδα».